

Opetussuunnitelma

Esittävien taiteiden taiteellisen tutkimuksen tohtoriohjelma (240 op)

Tohtoriohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksen (Tutke) tohtoriopinnot antavat valmiudet ja mahdollisuuden taiteellisen tutkimuksen tekemiseen Teatterikorkeakoulun edustamien esittävien taiteiden alueilla. Taiteellinen tutkimus on monialaista taiteilija- ja taidelähtöistä tai taidepedagogista tutkimusta. Se sisältää esityksiä, teoksia, taiteellisia prosesseja tai esityksellisiä järjestelyjä sekä niiden artikulointia, käsitteellistämistä ja teoretisointia. Tutken tohtorikoulutusohjelmasta valmistuu esittävien taiteiden taiteilija-tutkijoita.

Taiteilija-tutkijat kehittävät ja uudistavat taiteita, niiden tekemistä, tutkimista ja opettamista. He käyvät monimuotoista ja kriittistä vuoropuhelua yhteiskunnan eri toimijoiden kanssa. Alojensa erityisasiantuntijoina he tekevät taidetta sekä tuottavat taiteen käytäntöihin perustuvaa tietoa, taitoa ja ymmärrystä, jota voidaan hyödyntää ja soveltaa sekä taiteissa että muilla yhteiskunnan aloilla. Tohtorikoulutus edistää taiteilija-tutkijoiden kykyä soveltaa kehittämäänsä osaamista taiteilijoina, tutkijoina, pedagogeina ja asiantuntijoina.

Tavoitetutkinto sekä tutkinnon laajuus ja rakenne

Tohtoriohjelman tavoitetutkinto on tanssitaiteen tai teatteritaiteen tohtorin tutkinto, joka on laajuudeltaan 240 op. Väitöstutkimus on 180 opintopisteen kokonaisuus, joka koostuu taiteellisista osista (20–100 op) ja kommentaarista (80–120 op). Kommentaari on taiteellisille osille rinnakkainen osa, joka perustelee tutkimuksen toteuttamistapaa ja tavoitteita suhteessa alan muuhun tutkimukseen ja käytäntöihin. Harkinnanvaraisesti väitöstutkimus voi koostua yksinomaan kommentaarista (tällöin 180 op). Tämän lisäksi tutkintoon kuuluu 60 op väitöstutkimusta tukevia opintoja.

Tanssitaiteen ja teatteritaiteen tohtorin tutkinto voidaan suorittaa joko maisteritutkinnon pohjalta tai lisensiaatintutkinnon jälkeen. Tutkinnon laskennallinen suoritus aika on neljä vuotta, mikä edellyttää päätoimista opiskelua. Tutkinnon sivutoiminen suorittaminen vie kuusi vuotta.

Väitöstutkimus

Väitöstutkimuksen kokonaisuus muodostuu esitarkastettavista taiteellisista osista sekä esitarkastettavasta kommentaarista. Kun nämä ovat hyväksytysti esitarkastetut, tohtoriopiskelija saa väittelyluvan. Väitöstilaisuudessa hän puolustaa julkisesti väitöstutkimustaan.

Väitöstutkimuksessa tulee olla vähintään yksi tai enintään kolme esitarkastettua esitystä, demonstraatiota, kokeilua, työpajaa tai muunlaista esityksellistä järjestelyä. Näiden **taiteellisten osien** tulee osoittaa syvällistä ymmärrystä tutkimusaiheesta ja kykyä käsitellä tutkimusongelmaa taiteen alaa kriittisesti uudistavalla tavalla. Väitöstutkimuksen **kommentaarin** tulee osoittaa kykyä analysoida, artikuloida, käsitteellistää ja teoretisoida taiteellisia tutkimusasetelmia ja kontekstualisoida niitä taiteelliselle tutkimukselle ominaisilla tavoilla. Kommentaarin voi toteuttaa monella tavalla: monografiana, jolloin suositeltava laajuus on 150–200 liuskaa; artikkelimuotoisena, jolloin se koostuu vähintään kolmesta vertaisarvioidusta julkaisusta ja niistä laaditusta yhteenvedosta; verkkojulkaisuna tai muuna monimediaisena kokonaisuutena. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tekijällä on niissä itsenäinen osuus. Harkinnanvaraisissa tapauksissa väitöstutkimus voi koostua pelkästä kommentaarista. Väitöstutkimuksen kommentaarista tulee käydä ilmi tutkimuksen tavoitteet, menetelmät, rakenne ja tulokset. Kommentaari voidaan julkaista suomen, ruotsin tai englannin kielellä tai tutkimusneuvoston (TN) päätöksestä muulla kielellä. Esitarkastukseen annettavan kommentaarin kielen tulee olla sama kuin lopullisen julkaisun.

Taiteellisten osien ja kommentaarin opintopisteet määritellään suhteessa aiheen käsittelyyn, osien määrään ja kommentaarin laajuuteen:

- ensimmäinen esitarkastettava osa (20–100 op)
- mahdollinen toinen esitarkastettava osa (20–70 op)
- mahdollinen kolmas esitarkastettava osa (20–50 op)
- kommentaari (80–120 op). Harkinnanvaraisesti väitöstutkimus voi koostua yksinomaan kommentaarista (tällöin 180 op).

Tutkimuksen toteuttamiseen kuluu tohtoriopiskelijalle nimettyjen väitöstutkimuksen ohjaajien antama henkilökohtainen ohjaus ja yhteisölliset ohjaustapahtumat kuten tutkijaseminaarit ja praktikumit.

Tutkinnon osaamistavoitteet:

Tanssi- tai teatteritaiteen tohtorin tutkinnon suorittanut henkilö on tutkimusalueensa asiantuntija, joka:

- osaa tehdä itsenäistä taiteellista tutkimusta
- osaa toteuttaa perusteltuun suunnitelmaan nojaavan taiteellisen tutkimusprojektin
- osaa kriittisesti arvioida taiteellisen tutkimusprosessin vaiheita ja lopputuloksia sekä käydä tutkimusaiheeseensa liittyvää akateemista vuoropuhelua

- osaa dokumentoida taiteellisen tutkimuksen prosesseja ja viestiä tutkimuksesta eri konteksteissa
- tunnistaa alalleen tärkeitä ja ajankohtaisia ilmiöitä ja osaa tarkastella niitä kriittisesti
- kykenee soveltamaan omaksumaansa tietoa sekä toimimaan taiteen ja taiteellisen tutkimuksen parissa suunnitelmallisesti, perehtyneesti ja luovasti
- osaa toimia yhteistyössä oman alansa ja muiden alojen asiantuntijoiden kanssa
- ymmärtää tutkimuksen ja oman toimintansa eettiset ulottuvuudet ja toimii oikeudenmukaisesti ja vastuuntuntoisesti

TANSSITAITEEN TAI TEATTERITAITEEN TOHTORIN TUTKINTO, 240 op

Esittävien taiteiden taiteellisen tutkimuksen tohtoriohjelman tutkintorakenne

OPIN-JA TAIDONNÄYTE, 180 op		op	OPINNOT, 60 op		op
T-TD700	VÄITÖSTUTKIMUS	180	T-TD100	TUTKIJAYHTEISÖÖN LIITTYMINEN (pakollinen)	12-14
T-TD701	Ensimmäinen taiteellinen osa	20-100	T-TD101	Tohtoriopiskelijan perehdytys	2
T-TD702	Mahdollinen toinen taiteellinen osa	20-70	T-TD102	Tutkijaseminaari	2
T-TD703	Mahdollinen kolmas taiteellinen osa	20-50	T-TD103	Praktikum	2
T-TD704	Kommentaari	80-180	T-TD104	Konferenssiesitys	2
			T-TD105	Vertaisarvioitu julkaisu	4
			XD-B1	Tutkimusetiikka	2
	VÄITÖSTUTKIMUKSEN OHJAUS		T-TD200	TAITEELLISEN TUTKIMUKSEN LÄHESTYMISTAPOJA (pakollinen)	8-14
	Henkilökohtainen ohjaus		T-TD201	Taiteellinen tutkimus tutkimusalana	2-4
	Tutkijaseminaari		T-TD202	Menetelmät taiteellisessa tutkimuksessa	2-6
	Praktikum		T-TD203	Taiteellisen tutkimuksen keinot ja välineet	2-4
	Muut yhteisölliset ohjaustapahtumat		T-TD300	TAITEELLISEN TUTKIMUKSEN TEOREETTISET PERUSTEET	8-14
			T-TD301	Taiteellisen tutkimuksen filosofia	2-6
			T-TD302	Taiteellisen tutkimuksen lähitieteet	2-6
			T-TD303	Taiteenalakohtaiset teorit	2-6
			T-TD400	ESITTÄVIEN TAITEIDEN PERINTEET, HISTORIA JA NYKYSUUNTAUKSET	6-12
			T-TD401	Taide- ja kulttuurihistorian lähestymistapoja	2-6
			T-TD402	Oman tutkimusaiheen historialliset ulottuvuudet	2-6
			T-TD403	Esittävien taiteiden ajankohtaiset ilmiöt ja tulevaisuuden näkymät	2-6
			T-TD500	ESITTÄVIEN TAITEIDEN YHTEISKUNNALLISET JA PEDAGOGISET ULOTTUVUUDET	6-12
			T-TD501	Taide- ja yliopistopedagogiikka	2-6
			T-TD502	Taiteilija-tutkija asiantuntijana ja vaikuttajana yhteiskunnassa	2-6
			T-TD600	TUTKIMUSAIHEEN ERITYISOPINNOT	6-10
			T-TD601	Taiteellista tutkimusta tukevat teorit, tekniikat ja välineet	6-10
	Yhteensä	180			60

1. TUTKIJAYHTEISÖÖN LIITTYMINEN, 12–14 op (T-TD100)

Osaamistavoite:

Tämän kokonaisuuden opinnot (väh. 12 op) ovat pakollisia. Niissä tohtoriopiskelija liittyy Tutken ja Taideyliopiston tutkijayhteisöön sekä harjaantuu taiteellisen tutkimuksen tekoon vuorovaikutuksessa alan kansallisen ja kansainvälisen tutkijayhteisön kanssa.

Tohtoriopiskelija osaa käydä akateemista keskustelua ja toteuttaa taiteellisen tutkimuksen tutkivia esityksellisiä järjestelyjä. Hän osaa hakeutua oman tutkimuksensa kannalta olennaisiin akateemisiin yhteyksiin, ja hän esittelee tutkimustaan kansainvälisessä tutkimustapahtumassa. Hän osaa ohjatusti laatia vertaisarvioidun julkaisun.

Opintokokonaisuuteen kuuluvat opintojaksot toteutetaan luentoina, seminaareina, työpajoina ja itsenäisenä työskentelynä.

1.1. Tohtoriopiskelijan perehdytys, 2 op (T-TD101)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- osaa toimia osana TaiYn, TeaKin ja Tutken toimintaympäristöä ja tutkijayhteisöä
- ymmärtää tutkinnon tavoitteet, tutkintovaatimukset ja opetusohjelman, ja osaa laatia itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS)
- tuntee Tutken käytännöt ja toimintaperiaatteet
- osaa hyödyntää tukipalveluja opintojensa kannalta olennaisella tavalla
- osaa etsiä tietoa ja edistää opintojaan itsenäisesti
- tuntee tutkimuksen rahoittajatahot ja osaa hakea rahoitusta väitöstutkimukselleen
- tuntee ja osaa hyödyntää oman tutkimuksensa kannalta tarpeellista teknologiaa
- toimii hyvien tutkimuseettisten periaatteiden mukaisesti

1.2. Tutkijaseminaari, 2 op (T-TD102)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- osaa käydä akateemista keskustelua
- osaa esitellä taiteellista tutkimustaan perustellusti
- osaa vastaanottaa kritiikkiä/palautetta ja ohjausta
- osaa arvioida taiteellista tutkimusta

1.3. Praktikum, 2 op (T-TD103)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- osaa toteuttaa tutkivia esityksellisiä järjestelyjä sekä pohtia ja arvioida niitä
- osaa jäsentää taiteellista työtään toisille välittyvinä rajattuina kokonaisuuksina
- osaa käydä kriittistä keskustelua taiteen käytännöistä
- ymmärtää esityksellisten järjestelyjen vaikuttavuutta, pedagogista ulottuvuutta ja sovellettavuutta

1.4. Konferenssiesitys, 2 op (T-TD104)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- tuntee alansa keskeiset konferenssit
- osaa hakea konferensseihin, budjetoida ja rahoittaa osallistumisensa
- osaa rakentaa ja pitää konferenssiesityksen
- kykenee luomaan itselleen merkityksellisiä kontakteja ja verkostoja
- osaa julkaista alustuksensa konferenssijulkaisussa

1.5. Vertaisarvioitu julkaisu, 4 op (T-TD105)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- tuntee alansa keskeiset vertaisarvioidut julkaisukanavat
- osaa tehdä julkaisuehdotuksen ja laatia tutkimusjulkaisun
- tuntee vertaisarviointiprosessin ja ymmärtää sen merkityksen tutkimukselle
- osaa vastaanottaa kriittistä palautetta ja edistää tutkimustyötään sen perusteella

1.6. Tutkimusetiikka, 2 op (XD-B1)

Osaamistavoite:

- Tohtoriopiskelija ymmärtää oman tutkimuksensa eettiset ulottuvuudet. Hän tuntee hyvän tieteellisen käytännön perusteet ja tietää eettisen ennakoarvioinnin periaatteet Taideyliopistossa. Hän tunnistaa eettiset

kysymykset ja osaa keskustella niistä omalla tutkimusalueellaan ja toimintaympäristössään. Hän tunnistaa taide- ja yliopistokäytäntöjen valtarakenteita.

2. TAITEELLISEN TUTKIMUKSEN LÄHESTYMISTAPOJA, 8–14 op (T-TD200)

Osaamistavoite:

Kaikki tämän kokonaisuuden opinnot (väh. 8 op) ovat pakollisia. Tohtoriopiskelija tutustuu taiteellisen tutkimukseen tutkimusalana. Hän perehtyy erilaisiin taiteelliseen tutkimukseen sovellettavissa oleviin menetelmiin ja raportointikeinoihin. Hän tuntee taiteellisen sekä kokeellisen ja käytäntöperustaisen tutkimuksen lähtökohdat ja osaa soveltaa niitä luovasti omassa tutkimuksessaan. Lisäksi hän kykenee kehittämään tutkimukselleen sopivaa lähestymistapaa ja argumentoimaan sen puolesta. Hän perehtyy dokumentointi- ja raportointitekniikoihin ja kirjoittamiseen tutkimuksensa edellyttämällä tavoilla. Hän kykenee luomaan tutkimuksen kannalta relevantteja esityksellisiä järjestelyjä.

2.1. Taiteellinen tutkimus tutkimusalana, 2–4 op (T-TD201)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- tuntee kotimaisen taiteellisen tutkimuksen kehityshistorian ja ajankohtaiset haasteet
- tuntee alaan liittyvän kansainvälisen käsitteistön ja keskustelun
- tuntee taiteellisen tutkimuksen keskeiset kanavat ja foorumit
- osaa sijoittaa oman tutkimuksensa taiteellisen tutkimuksen kenttään
- ymmärtää taiteellisen tutkimuksen tiedonmuodostukseen liittyviä ongelmia ja ratkaisuja

2.2. Menetelmät taiteellisessa tutkimuksessa, 2–6 op (T-TD202)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- ymmärtää tutkimusmetodologian merkityksen taiteellisessa tutkimuksessa

- tuntee taiteelliseen tutkimukseen soveltuvia kokeellisen ja käytäntöperustaisen tutkimuksen menetelmiä
- ymmärtää miten tutkimusongelma tai -kysymys määrittää tutkimuksen kulkua
- uskaltaa olla menetelmällisesti luova

2.3. Taiteellisen tutkimuksen keinot ja välineet, 2–4 op (T-TD203)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- hahmottaa taiteellisen tutkimuksen esityksellisinä järjestelyinä ja ymmärtää tekemiensä valintojen merkityksen tutkimuksen kokonaisuudelle
- kykenee valitsemaan ja hallitsee oman tutkimuksensa kannalta olennaiset monimediaisen tutkimisen välineet
- osaa dokumentoida taiteellista tutkimustaan sille sopivalla tavalla
- hallitsee akateemisen ja luovan kirjoittamisen perusteet, osaa valita tyyliänsä sekä eri konteksteihin sopivat retoriset keinot

3. TAITEELLISEN TUTKIMUKSEN TEOREETTISET PERUSTEET, 8–14 op (T-TD300)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija tutustuu taiteelliseen tutkimukseen liittyviin ontologisiin ja epistemologisiin kysymyksenasetteluihin. Hän tuntee teorian- ja käsitteenmuodostuksen perusteet ja osaa soveltaa niitä omassa tutkimuksessaan. Lisäksi hän ymmärtää oman taiteellisen tutkimusongelmansa yhteyden taiteen tutkimukseen ja muihin lähitieteisiin. Hän kykenee osallistumaan oman taiteenalanensa teoreettiseen keskusteluun.

3.1. Taiteellisen tutkimuksen filosofia, 2–6 op (T-TD301)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- tuntee tieteellisen teorianmuodostuksen perusteet ja taiteelliseen tutkimukseen liittyvät ontologiset ja epistemologiset ongelmat
- tuntee esittävien taiteiden tutkimukselle keskeisiä ajattelijoita ja filosofisia suuntauksia
- ymmärtää miten käsitteet toimivat sekä hallitsee niiden muodostamisen ja johdonmukaisen käytön
- osaa hyödyntää filosofian ja estetiikan käsitteitä oman tutkimuksensa artikuloimisessa

3.2. Taiteellisen tutkimuksen lähitieteet, 2–6 op (T-TD302)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- ymmärtää oman taiteellisen tutkimuksen kytkökset lähitieteisiin
- tuntee taiteelliselle tutkimukselle ajankohtaisia teoreettisia lähestymistapoja ja osaa soveltaa niitä omalle tutkimukselleen sopivalla tavalla

3.3. Taiteenalakohtaiset teoriat, 2–6 op (T-TD303)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- tuntee oman taiteen alansa kannalta keskeiset teoriat
- tuntee alansa ajankohtaisen taiteellisen ja teoreettisen keskustelun
- osaa soveltaa valitsemaansa teorioita ja ajankohtaisen taiteellisen keskustelun sisältöjä oman tutkimusaiheensa käsittelyssä

4. ESITTÄVIEN TAITEIDEN PERINTEET, HISTORIA JA NYKYSUUNTAUKSET, 6–12 op (T-TD400)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija ymmärtää oman tutkimuksensa osana esittävien taiteiden perinnettä. Hänellä on syvä ymmärrys esittävien taiteiden historiasta ja nykysuuntauksista oman tutkimusaiheensa rajoissa. Hän kykenee artikuloimaan kriittisesti oman työnsä suhdetta esittävien taiteiden käsitteistöön ja toimintakulttuureihin.

4.1. Taide- ja kulttuurihistorian lähestymistapoja, 2–6 op (T-TD401)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- ymmärtää historian, kulttuurin ja yhteiskunnan käsitteinä
- ymmärtää taiteen ja tutkimuksen historiallisuuden
- tuntee taide- ja kulttuurihistorian nykysuuntauksia ja lähestymistapoja

4.2. Oman tutkimusaiheen historialliset ulottuvuudet, 2–6 op (T-TD402)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- osaa sijoittaa taiteellisen tutkimuksensa oman taiteen alansa historialliseen kontekstiin
- osaa artikuloida, mitä muutoksia oma taiteellinen tutkimus tuottaa suhteessa aiempiin käytäntöihin ja ymmärrykseen

4.3. Esittävien taiteiden ajankohtaiset ilmiöt ja tulevaisuuden näkymät, 2–6 op (T-TD403)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- osaa arvioida ajankohtaisten ilmiöiden merkitystä omalle taiteen alalleen
- keskustelee ja toimii aktiivisesti taiteellisen tutkimuksen verkostoissa ja osallistuu oman taiteen alansa yhteisöjen toimintaan
- ymmärtää yhteistyön toiminnan kehittämisen lähtökohtana
- osaa artikuloida miten oma tutkimus ohjaa oman taiteen alan ja taiteellisen tutkimuksen kehitystä

5. ESITTÄVIEN TAITEIDEN YHTEISKUNNALLISET JA PEDAGOGISET ULOTTUVUUDET, 6–12 op (T-TD500)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija ymmärtää tutkimuksensa yhteiskunnalliset ja pedagogiset ulottuvuudet. Hän edistää taiteen asemaa yhteiskunnassa oman tutkimuksensa kysymyksenasettelun mukaisesti. Hän osaa toimia tutkimusalueensa asiantuntijana ammattikentällä ja erilaisten yhteisöjen kanssa. Hän kykenee kehittämään oman taiteenalan koulutusta ja edistämään taiteen soveltavaa käyttöä niin teoreettisella kuin käytännöllisellä tasolla yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

5.1. Taide- ja yliopistopedagogiikka, 2–6 op (T-TD501)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- ymmärtää taide- ja yliopistopedagogiikan keskeisiä käsitteitä ja nykysuuntauksia
- ymmärtää oman taiteellisen tutkimuksensa vaikutukset alan opetuskäytäntöihin

- osaa artikuloida omasta tutkimuksestaan nousevaa tietoa ja menetelmiä oppimisen ja opetuksen tarpeisiin
- osaa toteuttaa oppimista synnyttäviä tilanteita ja luoda oppimisympäristöjä, jotka perustuvat hänen asiantuntemukseensa

5.2. Taiteilija-tutkija asiantuntijana ja vaikuttajana yhteiskunnassa, 2-6 op (T-TD502)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- mieltää oman toimintansa yhteiskunnallisena vaikuttamisena
- osallistuu julkiseen keskusteluun taiteen yhteiskunnallisesta merkityksestä oman asiantuntemuksensa tarjoamin keinoin
- osaa verkottua ja luoda taiteellista tutkimusta hyödyntäviä hankkeita

6. TUTKIMUSAIHEEN ERITYISOPINNOT, 6–10 op (T-TD600)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija täydentää osaamistaan perehtymällä tutkimusaihettaan tukeviin erityisaloihin ja/tai oman tutkimuksensa kannalta perusteltujen tekniikoiden tai välineiden käyttöön.

6.1. Taiteellista tutkimusta tukevat teoriat, tekniikat ja välineet, 6–10 op (T-TD601)

Osaamistavoite:

Tohtoriopiskelija:

- hankkii omassa tutkimuksessaan perustellusti tarvittavia erityistaitoja ja osaa soveltaa niitä tutkimuksessaan

MUUT OPINNOT

Muut mahdolliset opinnot tulee perustella suhteessa yo. osaamistavoitteisiin.